

האם ניתקה ישראל את עצמה מן הזרם הכללי של האנושות, דאגותיה ושמחותיה? בשבועיים האחרונים היה נדמה שאומנם זה כך.

בוודאי, במשך כמה שעות התעניין האזרח הישראלי בעלילות אפולו 11. במשך כמה ימים היו העיתונים מלאים בדיחות על כך, אך תשומת-לב זו הייתה כאין וכאפס לעומת ההתרגשות מרקיעת-השחקים שאחזה לא רק בהמוני פאריס ולונדון, רומא וברלין, אלא גם בהמוני ורשה ומוסקבה.

היתה לכך סיבה: הישראלי הממוצע חרד הרבה יותר לגורל אחיו ובניו בתעלת סואץ, מאשר לגורל האסטרונאוטים. הסיבה, שהתקרב לריכוזי העירוניים הגדולים, לקיוסקים של אבטיחים ולבתי-כנסת, הסיבה ריח אותה יותר מגורל האנושות.

כוכבים קרובים ורחוקים. מסיבה זו כימעט ולא נאמרו בישראל על התאריך ההיסטורי דברים החורגים מן השיגרה, לא כן בעולם הרחב.

בין ההתבטאויות המאלפות:

● **הטייס צ'ארלס לינדברג,** ה' אדם הראשון אשר חצה בטיסת יחיד, ללא חנייה, את האוקיינוס האטלנטי: „אני סבור כי יש להמשיך בהתקדמות בחלל. אין ספק שיש יבוא לתוצאות שאיננו יכולים לצפות להן מראש, כפי שקרה תמיד במסעות העבר.“

היה נכח הגיון, כאשר גילה קולומבוס את היבשת החדשה, בוודאי לא חלם איש על כך שמיבשת זו ימריאו אנשים לירח. ● **המחזאי ארתור מילר:** „אחרי הירח יזרוח האדם על כוכבים רחוקים יותר ויותר. השיא יגיע כאשר תנחת משלחת מעצית סוף-סוף ברחוב 125. אבל מסופקני אם מישהו מאיתנו החיים היום, עוד יהיה עד למאורע זה.“

רחוב 125 הוא הרחוב הראשי של רובע הארלם, מרכז הכושים בניו-יורק.

● **הנרי פורד,** נכדו של יצרן-המכונית הגדול: „הדבר מראה לנו כי אפשר לפתור גם את בעיותינו עלי אדמות. אם נגלה את אותם כוח-ההחלטה והנכונות ל" הקדיש את משאבינו להשגת המשימה, נוכל לגבור גם על הבעיות של ערינו, כשם ש" גברנו על בעיות החלל.“

הוא לא אמר זאת באירוניה.

● **ראסל בייקר,** הפרשן האמריקאי: „בן-האדם נחלץ לעשות כל דבר הנראה לו בלתי-אפשרי. הוא מסרב רק לעשות את הדבר האפשרי. לכן לא יטפל ברצינות בבעיית זיהום האוויר בערינו, בבעיית התחבורה, בבעיית התפוצצות האוכלוסיה ובבעיות דומות, אלא אחרי שיגיעו לממדים של שואה, ופיתרון יראה בלתי-אפשרי. אז יגש בן-האדם לפתור אותן.“

● **ריינהולד נייבויר,** הוגה-הדעות הדתי הנוצרי: „ההישג הטכני העצום הזה מגלה פנים בסולם-הערכים האנושי, ואת סולם-העדיפויות של תרבותנו הסכנית. אך תה סכנוולוגיה, אשר נתנה לנו הישגים אלה, גם נתנה לנו רבות מבעיותינו... אנו חוששים את חולשתנו המוסרית דווקא כי שאי הצלחותינו בטכנולוגיה ובכלכלה.“

● **ורנר פוןבראון,** מדען-הטילים ה-גרמני-אמריקאי, אבי המיצע: „האדם הפך בן-אלמוות. הוא הוכיח שהוא יכול לחיות בסביבה זרה. אם יקרה אסון לכדור-הארץ אי-פעם בעתיד, תעבור האנושות לכוכבים אחרים.“

● **הסופר ארתור קסטנר:** „שיכ-רוין-הנצחון הקוסמי קשור בחרדה הקוסמית. לשניהם מקור אחד: ההכרה שעוצמה ללא תקדים פועלת בחלל רוחני ריק ללא-תקדים. פרומיתאיאוס שולח את ידיו אל הכוכבים, כשעל פניו עתיד של צהוק ריקני.“

● **הצייר פאבלו פיקאסו:** „אין לזה שום משמעות לגבי ידיי אין לי שום דעה על כך, ולא איכפת לי.“

• בינתיים נטוש הוויכוח על השאלה מהו התאריך הגדול. לפי שטון גריניץ' (ליד לונדון) זרן ארמסטרונג על אדמת הירח ב-2 ביולי. זה היה גם התאריך הישראלי. אך בגלל הבדל הזמן, היה זה, לפי שטון כף קנדי, ביום ה-20 ביולי. הי אירופים טוענים כי השטון הכלל-עולמי של גריניץ' צריך לקבוע, מכיון שהיה זה מאורע כלל-עולמי.

לבוחר בטוב ביותר: TIME

TIME בחירת הצעירים והצעירים ברוחם. **TIME** קינג-סייז פילטר מתערובת אמריקאית — סיגריית האיכות החדשה של „דובק“, מיוצרת מהמעולים שבזני הטבק ונתונה בקופסת „מכסובב“ הדורה.

בחר בטוב ביותר - עשן TIME